

พบวิธีการใหม่ ทำ "คนอัมพาต" เดินได้อีกครั้ง

■ นำเสนอเมื่อ 5 พ.ย. 2557

เทคนิคใหม่ในทางการแพทย์ที่นำมาใช้จนได้ผลในการทำให้ผู้ป่วยอัมพาตท่อนล่างโดยสิ้นเชิงสามารถกลับมาเดินและใช้ชีวิตตามปกติได้อีกครั้งหนึ่งนี้เป็นผลงานของทีมแพทย์ภายใต้การนำของเจฟฟรีย์เรสแมนศาสตราจารย์ประจำสถาบันประสาทวิทยา มหาวิทยาลัยคอลเลจ ลอนดอนส์ (ยูซีแอล)

กระบวนการเยียวยาแบบใหม่ซึ่งถูกรายงานไว้ในวารสารการปลูกถ่ายเซลล์ครั้งนี้ เป็นการนำเอาเซลล์ประสาทรับกลิ่น (ออแลฟคทอรี เอนซีฟติง เซลล์-โออีซี) จากจมูกของผู้ป่วยเองมาปลูกถ่ายให้ทำหน้าที่เป็นเหมือน "สะพานเส้นประสาท" เพื่อเชื่อมต่อระหว่างส่วนของกระดูกสันหลังที่ถูกตัดขาดออกจากกันของผู้ป่วย ซึ่งศาสตราจารย์เรสแมนเชื่อว่า หากได้รับการพัฒนาต่อเนื่อง จะกลายเป็นกรรมวิธีที่จะพลิกโฉมหน้าของชีวิตผู้ป่วยอัมพาตที่เกิดจากอาการบาดเจ็บของกระดูกสันหลังที่ตอนนี้ไม่มีหวังให้กลับมาเคลื่อนไหวได้อีกครั้งหนึ่ง

การผ่าตัดปลูกถ่ายเซลล์ประสาทจนประสบความสำเร็จดังกล่าวเป็นการทดลองในผู้ป่วยอาสาสมัครวัย 38 ปี ชาวโปแลนด์ชื่อ ดาเรด ฟิดีกา ที่ถูกแทงบริเวณกระดูกสันหลังจนเป็นอัมพาตท่อนล่างเมื่อปี 2010 ทีมวิจัยใช้วิธีการดั่งกล่าวรักษาฟิดีกาต่อเนื่องเป็นเวลา 19 เดือน ภายใต้การสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลและมูลนิธิโคลัสเพื่อผู้ได้รับบาดเจ็บบริเวณไขสันหลัง หลังจากนั้นผู้ป่วยสามารถเคลื่อนไหวบางส่วนได้เองและขาบางส่วนเกิดความรู้สึกได้อีกครั้ง และยังคงฟื้นฟูสภาพร่างกายได้มากกว่าที่คาดหมายไว้อย่างต่อเนื่อง จนขณะนี้สามารถขับรถและใช้ชีวิตอย่างเป็นอิสระ ไม่จำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือใด

ศาสตราจารย์เรสแมน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญอาการกระดูกสันหลังได้รับบาดเจ็บจากยูซีแอล ทำงานร่วมกับทีมศัลยแพทย์ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยไวโรคอฟ จัดการผ่าตัดนำเซลล์ประสาทรับกลิ่น (โออีซี) ของฟิดีกาออกมาจาก ส่วนของสมองที่เรียกว่า "ออแลฟคทอรี บัลบ"

ที่อยู่ด้านหลังสุดของสมองส่วนหน้าเห็นได้จากช่องจมูกขึ้นไปเล็กน้อยและเป็นศูนย์รวมของประสาทรับกลิ่นของคนเรารวมกับเซลล์สร้างเส้นใยประสาทรับกลิ่น(ออแลฟคทอรีเน็ฟไฟโบรบลาสต-โอเอ็นเอฟ)ซึ่งเป็นกลุ่มเส้นประสาทที่โยงจากช่องจมูกไปยังกลุ่มเซลล์ประสาทรับกลิ่นนำไปปลูกถ่ายให้กับผู้ป่วยในบริเวณที่เส้นประสาทไขสันหลังเสียหาย โดยไขปลูกถ่ายเป็น "สะพาน" ระหว่างส่วนของกระดูกไขสันหลัง 2 ส่วนซึ่งถูกตัดขาดจากกันด้วยคมมีด

เส้นประสาทที่ถูกนำออกมานั้น จะถูกแทนที่ด้วยเส้นประสาทใหม่ซึ่งจะงอกเข้าหาศูนย์รับกลิ่นของสมองหรือ "ออแลฟคทอรี บัลบ" อีกครั้ง โดยทีมแพทย์ช่วยเสริมกระบวนการดังกล่าวด้วยการเปิดช่องที่ "ออแลฟคทอรี บัลบ" เพื่อให้เส้นประสาทใหม่ได้เชื่อมต่อเข้าไป ทีมวิจัยเชื่อว่า การปลูกถ่ายเซลล์ประสาทรับกลิ่น (โออีซี) เข้าไปยังบริเวณที่ไขสันหลังเสียหายจะช่วยให้เส้นใยประสาทที่เสียหายอย่างหนักสามารถเติบโตใหม่ได้อีกครั้ง

ศาสตราจารย์เรสแมนเชื่อว่าดูเหมือนโออีซีและโอเอ็นเอฟจะทำงานร่วมกันแต่กลไกที่ทำให้เซลล์ประสาทรับกลิ่นและเส้นประสาทรับกลิ่นมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันนั้นยังไม่เป็นที่แน่ชัด

ผู้เชี่ยวชาญซึ่งตรวจสอบรายงานดังกล่าวแต่ไม่ได้เกี่ยวข้องอยู่กับการศึกษาวิจัยโดยตรงชี้ว่าผลลัพธ์ดังกล่าวถือว่าสร้าง
ความหวังใหม่ขึ้นโดยต้องมีการศึกษามากขึ้นต่อไปว่าเพราะเหตุใดการทดลองครั้งนี้จึงประสบผลและจำเป็นต้องใช้
กรรมวิธีนี้กับผู้ป่วยมากคนขึ้นเพื่อให้การประเมินผล ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

ทั้งนี้ ที่มวิจียเตรียมดำเนินการแบบเดียวกันนี้ต่อผู้ป่วยอัมพาตอีก 5 คนในอีก 3-5
ปีข้างหน้าเพื่อการศึกษาเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป

ขอบคุณที่มาจาก [มติชนออนไลน์](#) วันที่ 05 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557